

ББК Ш12=411.4

УДК 811.138

АНГЛІЙСЬКА ЛІНГВА ФРАНКА ЯК МОВА СПІЛКУВАННЯ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ АДМІНІСТРАТИВНОМУ ДИСКУРСІ

Англійська мова є найбільш поширеним засобом спілкування в країнах Європейського Союзу. Англійською „лінгва франка” говорять ті, для кого перша мова є відмінною, і вони обирають англійську як загальну мову спілкування. Національна мова відображає своєрідність національного характеру й культуру, яка зумовлює структуру мовних моделей концептуалізації світу. Носіями національної мови, або певної мовної картини світу, є члени культурного, етнічного, історичного соціуму. Цілком можливо, що утворюється перехідний варіант англійської мови, який буде балансувати між заснованим на давності копіюванні ідеального носія стандартної англійської мови і формуванням нестандартних рис англійської лінгва франка. Виявлення характерних рис і лінгвокультурних норм парадигми англійської лінгва франка є перспективним і потребує вивчення.

Ключові слова: „стандартна” мова, багатокультурне міжнародне оточення, інституалізація, єдність відмінностей, професійна інтеркультура.

Англійська мова із своєю великою географією, стисненою історією постійно розширює функції і постає у різноманітних феноменах у всьому світі. Англійська мова, цілком вірогідно, стала незалежною від соціального контролю. Видається цілком неможливим зупинити її розповсюдження будь-якою спільнотою, тому що вже існує критична кількість і критичне поширення тих, хто говорить англійською мовою. Саме англійська мова може стати послужливою світовій спільноті назавжди [Crystal 1997: 139-140]. Використання англійської мови як „лінгва франка” у міжнародному та європейському контексті є об’єктом великої кількості досліджень з перекладу й прикладної лінгвістики. Метою цієї статті є комплексний аналіз причин, що призводять до утворення перехідного варіанту англійської мови з певними відмінностями й особливостями, що не є притаманними „споконвічній” англійській мові. Для досягнення поставленої мети слід простежити тенденції впливу європейських національних мов на загальну мову спілкування, англійську „лінгва франка”, в рамках європейського адміністративного дискурсу.

Визнаними у лінгвістичному колі є два терміни, які належать до розповсюдження англійської мови в епоху глобалізації, – це „внутрішнє коло”, або „Inner Circle” [Kachru 1992: 35], що окреслює „споконвічну” англійську мову, і „зовнішнє коло”, або „Outer Circle”, що включає всі відомі й визнані форми й варіанти англійської мови, які є засобом відбиття незалежної соціокультурної самобутності. Невизнаним залишається ще один варіант англійської мови, який можна охарактеризувати як мовну варіацію „розширюваного кола”, „Expanding Circle”, тобто англійська як „лінгва франка”, використання якої обумовлено зростаючими та розширюваними міжнародними зв’язками.

Визначення поряд зі стандартною національною англійською мовою незалежного концепту суттєво іншої англійської мови як „лінгва франка”, лінгвокультурні норми якої не контролюються носіями мови, є необхідним і достатнім. Англійська мова в ролі „лінгва франка” заслуговує на відокремлений статус від таких парадигм, як „англійська міжнародна мова”, „англійська глобальна мова”, „англійська як іноземна мова”, „англійська як світова мова”, „англійська як засіб міжкультурної комунікації”. Видатний англійський вчений Д. Кристал пропонує сценарії нової соціолінгвістичної ситуації, в якій усталені відмінності між першою, другою та іноземною мовами зливаються, а поняття „стандартна” мова потребує переосмислення [Crystal 1999: 11]. За останнє десятиліття серед лінгвістів постають нові погляди на моделі англійської мови як „лінгва франка”: традиційна модель імпорт-експорт і глобалізована модель [Graddol 1997: 33]. Перша модель забезпечує спілкування за допомогою посередників як перекладачів з носіями англійської мови, де один з комунікантів та посередник володіють „стандартною” англійською мовою. Друга модель спрямована на взаємодію мови та культури у потоці, тобто обидва комуніканти потребують навичок з англійської мови. Ця модель призводить до конфлікту глобального і локального [Pakir 2009: 232].

„Світова” англійська та англійська „лінгва франка” схожі у чотирьох загальних аксіомах: акцент на багатоцентричності англійської мови, прагнення до визнання варіантів мови, визнання змін у мові та її адаптації до нових обставин, дотримання дискурсних стратегій білінгвів, що володіють англійською мовою. Розбіжності між „світовою” англійською та англійською „лінгва франка” полягають у тому, що „світовою” англійською говорять як рідною (першою) мовою, в той час як англійською „лінгва франка” говорять ті, для кого перша мова є різною, і вони обирають англійську як спільну мову. Таким чином, „світова” англійська та англійська „лінгва франка” схожі багато у чому, проте різні у головному. „Світова” англійська ставить наголос на соціолінгвістичних реаліях, на рівні та глибині використання англійської мови в країнах зовнішнього кола, в той час як англійська „лінгва франка” прагне знайти загальні риси, які допомагають визначити той варіант англійської мови, що вживається як мова спілкування без лінгвокультурологічних деталей.

Парадигма „світових англійських мов”, запропонована Браджем Кахру [Kachru 1986], включає дві найбільш значущі альтернативи. З одного боку, це англійська як міжнародна мова, яка є інструментом міжкультурної комунікації в багатокультурному міжнародному оточенні, з другого боку, це англійська лінгва франка, яка є домейном комунікації між мовцями нерідною мовою. До того ж ведуться дискусії про можливість існування варіанту євро-англійської мови [Modiano 2009: 209]. Цілком можливо, що утворюється перехідний варіант, який буде балансувати між заснованим на давності копіюванні ідеального носія стандартної англійської мови і формуванням нестандартних рис англійської лінгва франка. Ті, що підтримують новітню парадигму англійської лінгва франка, вважають за доцільне досліджувати ідіосинкразичні риси вживання англійської мови, які поступово стають систематичними, функціонують при спілкуванні комунікантів і потенційно забезпечують мовців показниками самобутності усередині соціальної групи, до якої вони себе відносять. Це є альтернативою тим, хто приєднує себе до англо-американської сфери впливу під час спілкування англійською мовою.

Слід відзначити, що термін „лінгва франка”, який визначає загальну роль англійської мови як універсальної мови, відрізняється від терміна „англійська лінгва франка”, який вживається саме у європейському контексті і відображає розуміння того, як саме англійська мова функціонує у ролі лінгва франка серед мовців нерідною мовою. Цей термін виник як результат новітньої теоретичної думки та аналізу досліджень у сфері міжкультурних комунікацій. Міжкультурна комунікація має місце між мовцями, які належать до різних культур і мов. Міжкультурними є людські взаємовідносини, культурна системність яких пізнається в моменти виходу за межі системи, і мова про міжкультурну комунікацію може йти лише тоді, коли комуніканти усвідомлюють факт „різнокультурності” [Халеєва 1999: 13].

Новизна вивчення особливостей англійської мови як „лінгва франка” полягає в тому, що вона є засобом спілкування між комунікантами, які не належать ні до спільної мовної, ні національної культури. Проте такі комуніканти належать, як правило, до єдиної професійної культури. Дослідження парадигми англійської лінгва франка не обов'язково призведуть до інституалізації узаконеного варіанта другої мови Європи. Для встановлення статусу англійського варіанту другої мови Європи необхідно визнати, що англійською користуються в регіональних масштабах як лінгва франка з характерними рисами, які можуть служити основою для самобутності. Необхідно дійти до консенсусу в тому, що існує систематичність в унікальному вживанні англійської мови тією чи іншою соціальною групою. Таким чином, дослідження англійської лінгва франка мають бути сфокусованими на лінгвістичній диференціації достатньої кількості свідчень того, що такий варіант другої мови існує фактично. Якщо проаналізувати деякі властивості, що характеризують варіант англійської „лінгва франка” в європейському контексті, тобто лексичне і семантичне звуження, то можна простежити вживання певних слів з обмеженим семантичним полем, таких, наприклад, як *Rapporteur* – *відповідальна особа, представник певної країни-члена Ради Європи, який працює над проблемою та підготував доповідь на цю тему для Парламентської Асамблеї, а також особа, уповноважена проводити розслідування певних проблем на європейському рівні* (запозичене з французької мови, повністю асимільоване граматичною системою англійської мови, уживається тільки у функції іменника разом з дієсловом *report*). Семантичне звуження поля афікса *kin-* до значення „рідний, але не в споріднених відносинах”, що протиставляє його слову “*native*”, простежується на таких прикладах, як *kin-language, kin-state, kin-minority*. Такий приклад розмежування сфери вживання “*kin*” і “*native*” можна віднести до відмінностей англійської „лінгва франка”.

Видатний лінгвіст Барбара Зайдльхофер підкреслює відносини між прикладною лінгвістикою і парадигмою англійської лінгва франка. Вона закликає до систематичного дослідження суті англійської лінгва франка, тобто як вона виглядає й звучить, як люди нею користуються, і як все це працює [Seidlhofer 2005: 339]. Тільки тоді стане можливим прийняття концепту англійської лінгва франка поряд із національною англійською мовою. Прикладом особливого користування англійською мовою тими, для кого вона не є рідною, служить спілкування між представниками різних національних, проте спільної професійної культури. Моряки, що працюють у європейських суднових командах, обирають саме англійську мову для спілкування. Немає сумніву, що та мова, якою вони користуються, значно відрізняється від „стандартної” англійської мови. Наприклад, такий витяг з інструкції від судновласницької компанії щодо території ризику піратської атаки біля Сомалі виглядає й звучить як певне відхилення від того, як таку ж саму інформацію було б передано мовцями англійської як рідної мови: *In order to avoid complications in counting the passage time, we have established that such duration will be a fixed period of 2 days. Nevertheless, the Master should report to Marlow, Cyprus, once he enters as well as when he leaves the area. Further, Marlow office to be informed by the Master about actual hours of over-time worked by Philippino crewmember during the transit period (Philippino ratings on single over-time pay!).*

Поза політичним та економічним аспектами розповсюдження англійської лінгва франка слід розглядати таке питання щодо вагомості англійської мови та її наслідків: яке місце займає концепт „лінгва франка” серед світових англійських мов, наскільки схожі та відмінні англійська лінгва франка і міжнародна англійська мова. Новітня парадигма англійської лінгва франка була визначена лінгвістом Аланом Фіртом як „контактна мова між людьми, для котрих не існує спільної рідної мови або спільної національної культури, і для котрих англійська мова є обраною іноземною мовою спілкування” [Firth 1996: 240]. Усталена парадигма міжнародної англійської мови змушена змагатися з тими новими парадигмами, що виникли й розвиваються у 21 столітті –

світові англійські мови та англійська лінгва франка. Природні мови існують у світі за принципом єдності відмінностей на всіх рівнях мовних стосунків. Мова має різні форми свого існування – живі людські мови народів та спільна для всього людства мова (когнітивно-семантичний континуум). Природні мови є відображенням мовних картин світу, єдність відмінностей яких базується на таких аспектах, як: етнолінгвістичний, лінгвокультурологічний, лінгвогносеологічний та соціопсихолінгвістичний [Манакін 1999: 12].

Звичайно ж, не можна припускати, що якась спільна мова автоматично розв'яже всі проблеми взаєморозуміння і прийняття такої мови означатиме, що люди почнуть мислити однаково. Це швидше помилкове зіставлення концепції мовної компетенції та комунікативної компетенції [Гамперц 1972: 248]. Представники різних народів і культур по-своєму мислять, по-різному сприймають навколишній світ. Це не може не позначитися на мові, якою вони говорять, навіть якщо це не їх рідна мова, а лінгва франка. С. Рандел вважає, що ті, хто говорять різними мовами, наділені різним характером процесу мислення [Rundle 1946: 28]. Ці відмінності не лише створюють проблеми під час перекладу з однієї мови на іншу, але й викликають труднощі на комунікативно-прагматичному рівні навіть тоді, коли представники різних культур спілкуються, здавалося б, „загальною” для них лінгва франка. Для досягнення ефективності діяльності тієї або іншої професійної групи необхідним і життєво важливим є спільне використання однієї мови. Проте кожен із представників цієї групи володіє своєю власною підмовою, яка, хоч і співвідноситься з певною діяльністю, все ж таки містить індивідуальне розуміння світу і особистий досвід його сприйняття. Наведемо ще один приклад – витяг з документації управління європейської судовласницької компанії: *Please note that this gents flights have been re booked in order for both off signers to be taken off together. Please confirm receipt of all and that everything is noted.* Слід відзначити, що в управлінні компанії перебувають представники різних культур і національностей, українці включно. Наданий вище витяг був підписаний Сергієм Лисовим. Тобто деякі відхилення від граматичних норм та норм побудови висловлювання „стандартної” англійської мови можна було б пояснити небажанням їх дотримуватися, проте наведений вище приклад не викликає непорозуміння з боку адресата. Більш того, така модель висловлювання служить зразком для імітування серед представників цієї професійної культури. Врешті-решт такі зміни на ситаксичному та лексичному рівні призведуть до формування характерних рис англійської „лінгва франка”.

Приналежність партнерів із спілкування до різних етнокультур може, тим часом, значною мірою ускладнювати процес комунікації. Проблеми виявлення розбіжностей та подібностей тих чи інших лінгвокультур привертає увагу багатьох дослідників (А. Рум, Л.Ф. Рудакова, О.В. Тарасова, І.О. Стернін). Головною причиною непорозуміння в процесі міжкультурного спілкування є розбіжності в національній свідомості комунікантів. Такими розбіжностями є лакуни, що вміщують знання про іншокультуру, мову країни, які є об'єктом вивчення, зберігання та використання [Рудакова 1996: 166-168]. Як приклад можна навести термін „*Praesidium*”, що належить до європейської адміністративної терміносистеми і має еквівалент „*presidium*” у „споконвічній” англійській мові з відмінним термінополем і орфографією. *Presidium – steering committee of a communist organization*, або *керівний комітет комуністичної партії; Praesidium – створений на час засідання комітет*. Наприклад: *In its comments, the Praesidium pointed out that relations between the EU and the Council of Europe were already covered.*

У міжкультурному спілкуванні виникає інтеркультура як сукупність засобів і знань про свою і чужу культуру. Опанування іншокультурних цінностей зумовлює більш поглиблене осмислення культури рідної [Петренко 2003: 201]. Професійні інтеркультури є результатом вторинної іншокультурізації, під час якої відбувається не тільки пізнання й опанування іншокультури, а й набуття технічних та організаційних навичок, що називається також „професійна” культура, або культура „компанії”. Вторинна іншокультурізація є процесом включення до певної професійної групи, проте це не можна розуміти так, що це надбання іншої рідної культури (тобто не можна бути спочатку англійцем, а потім стати французом). Членами професійної групи (інтеркультури) стають всі професіонали, що беруть участь у міжкультурній комунікації. Кожен з членів професійної інтеркультури привносить певне культурне знання додатково до їх технічних навичок [Рум 2003: 485].

Міжкультурна комунікація може характеризуватися достатньо високою мірою зусиль, необхідних для зниження ступеню складності спілкування, відносно низькою довірою між комунікантами, достатньо вузькими межами успіху, що створює умови для високоризикованого дискурсу. Успішна міжкультурна комунікація можлива тільки при наявності особливого відношення до ризику. Безумовно, успішна комунікація між культурами має менше шансів, ніж комунікація всередині однієї культури. Учасники міжкультурного спілкування традиційно розглядаються як адресант вихідної культури, адресат культури-одержувача, а також інколи посередник звичайно ближчий до тієї культури, що одержує.

В епоху глобалізації практично всіх сторін нашого життя, а це стосується і національних мов, навряд чи можна говорити про існування національних культур або мов, що залишилися осторонь і зберегли свою монолітність [Максимов 2001: 100]. З одного боку, існують слова і поняття в певній мові, які залишаються незрозумілими для людей інших культурних традицій. З іншого боку, формується професійна „підмова” в межах однієї національної мови, яка може бути цілком зрозумілою представникам тієї ж професійної „культури”, що говорять іншою національною мовою.

Мова як інструмент вербальної комунікації є важливою і невід'ємною частиною культури, і всі особливості її структури та функціонування можуть вважатись транслятором культури певного мовного колективу [Меншикова 2003: 151]. Незважаючи на унікальність кожної культури, є багато спільного, що об'єднує різні культури. Культура є сукупністю матеріальних і духовних цінностей, створеною людським суспільством, а мова є засобом набуття нових знань, і кожна мова, якою володіє індивід, дає можливість доторкнутися до іншої культури. Велика частина інформації в тій чи іншій професійній сфері передається спільною для всіх членів професійної культури мовою, тобто в межах європейського адміністративного дискурсу це є англійська лінгва франка. Для досягнення ефективності важливим є спільне використання однієї підмови. І лише якщо кожен користується абсолютно чітко і недвозначно однією професійною підмовою, тоді гарантована підстава для здійснення вдалого комунікативного акту, навіть якщо адресат і адресант належать до різних мовних груп. Так, учасники комунікативного акту, які користуються європейською адміністративною підмовою, прагнуть до процесу номіналізації, що є властивим для стилю офіційних документів. Наприклад, досить широко вживаються такі неологізми, як *regionalisation* (районування, поділ на регіони), *compartmentalisation* (поділ на відсіки, частини), *liberalisation* (процес лібералізації), *marginalisation* (незначущість, поза межовість, відсторонення від участі в житті суспільства), або *secondment* (другий за значущістю, підпорядкованість або підзвітність першому), *statelessness* (щодо неналежності до держави, „безгромадянськість“).

Європейський варіант англійської „лінгва франка” називають євро-англійською мовою, Euro-English. На сьогодні, коли роль євро-англійської мови на території Європейського Союзу все зростає, логічним було б припустити, що неминучим наслідком цього будуть намагання до стандартизації, кодифікації й легалізації цього варіанту англійської мови. Саме євро-англійська мова зазнає процесів дискурсивної нативізації [Modiano 2005: 36]. У процесі мовних контактів у євро-англійську проникають висловлювання з інших європейських мов, які в первісній стадії є зрозумілими тільки представникам мов-донорів. Наприклад, *acquis communautaire* (сукупність правових норм ЄС), *travaux preparatoires* (підготовчі роботи), *rapprochement* (примирення, зближення між державами), *politikverdrossenheit* (політичне незадоволення), *propiska* (офіційний дозвіл проживання).

Головною перешкодою для спілкування є, поза сумнівом, величезна різноманітність мов. Можна припускати, що врешті-решт світова спільнота надасть перевагу одній мові для спілкування один з одним [Sapir 1951: 248]. Деколи виникає досить поширена помилка, що, якби люди країн Європи могли розмовляти однією мовою, вони б зразу ж змогли повністю розуміти один одного, таким чином зникли б всі комунікативні проблеми. Уявлення, що саме різноманіття мов заважає взаєморозумінню, сягає біблійної історії про Вавилонську вежу. У будь-якій культурі можна знайти історію про змішування мов і про винахід спільної мови, яка об'єднала все людство. Подальше дослідження динамічних процесів, що відбуваються у сфері адміністративної англійської „лінгва франка”, є актуальним і необхідним. Перспективним є виявлення характерних рис і лінгвокультурних норм цієї суттєво іншої англійської мови. Парадигма англійської лінгва франка є порівняно новою і потребує вивчення її особливостей і відмінностей у зв'язку з розширенням сфери її використання, викликаним соціально-економічними змінами на території Європи.

Література

- Crystal 1997: Crystal, D. English as a Global Language [Text] / D. Crystal. – Cambridge: Cambridge University Press, 1997. – 250 p.
- Crystal 1999: Crystal, D. The future of Englishes [Text] / D. Crystal // English Today 59, 1999. – Vol. 15. – №2. – P.10-20.
- Firth 1996: Firth, A. The discursive accomplishment of normality: on 'lingua franca' English and conversation analysis [Text] / A. Firth // Journal of Pragmatics, 1996. – №26. – P. 237-259.
- Graddol 1997: Graddol, D. The future of English? [Text] / D. Graddol. – London: British Council, 1997. – 95 p.
- Kachru 1986: Kachru, Br. The Alchemy of English: The Spread, Functions and Models of Non-native Englishes [Text] / Br. Kachru. – Oxford: Pergamon, 1986. – 220 p.
- Kachru 1992: Kachru, Br. The other tongue (2nd ed.) [Text] / Br. Kachru. – Urbana: University of Illinois Press, 1992. – 135 p.
- Modiano 2005: Modiano, M. Cultural studies, foreign language teaching and language practices and the non-native speaker practitioner [Text] / M. Modiano // In Enric Llurda (ed.), Non-native Language Teachers: Perceptions, Challenges, and Contributions to the Profession – Boston, MA: Springer, 2005 – P. 25-43.
- Modiano 2009: Modiano, M. Inclusive/exclusive? English as a lingua franca in the European Union [Text] / M. Modiano // World Englishes – 2009. – Vol.28, No. 2. – P. 208-223.
- Pakir 2009: Pakir, A. English as a lingua franca: analyzing research frameworks in international English, world Englishes, and ELF [Text] / A. Pakir // World Englishes, 2009. – Vol. 28. – № 2. – P. 224-235.
- Pym 2003: Pym, A. Propositions on cross-cultural communication and translation [Електронний ресурс] / A. Pym // International Journal on Translation studies, 2003. – Vol. 48, №4. – P. 481-497 – Режим доступу: <http://id.erudit.org/iderudit/008533ar>. – Назва з екрана.

Rundle 1946: Rundle, S. Language as a social and political factor in Europe [Text] / S. Rundle. – L.: Faber and Faber Ltd, 1946. – 350 p.

Sapir 1951: Sapir, E. Language and environment [Text] / E. Sapir // Selected writings of Edward Sapir / Ed. David Mandelbaum – Berkeley, Los Angeles: Univ. of California Press, 1951. – P.9-103.

Seidlhofer 2005: Seidlhofer, B. English as a lingua franca [Text] / B. Seidlhofer // ELT Journal, 2005. – №59. – P. 339–341.

Гамперц 1972: Гамперц, Дж. Переключення кодів хинди пенджабі в Дели [Текст] / Дж. Гамперц / Пер. с англ. А.К. Жолковского // Новое в лингвистике. – М.: Прогресс, 1972. Вып. VI. – С. 190-203.

Максимов 2001: Максимов, С.Є. Культура, слово та переклад [Текст] / С.Є. Максимов // Вісник СумДУ. Сер. Філологічні науки – 2001. - №5(26). – С. 100-104.

Манакін 1999: Манакін, В.М. Когнітивна лінгвістика і контрастивна семантика [Текст] / В.М. Манакін // Наукові записки. Серія філологічні науки (мовознавство). – Кіровоград, 1999. – Вып. 16. – С. 10-14.

Меншикова 2003: Меншикова, Н.В. Проблеми міжмовної комунікації та перекладацькі трансформації [Текст] / Н.В. Меншикова // Вісник СумДУ. Серія Філологічні науки – 2003. – №4(50). – С. 151-154.

Петренко 2003: Петренко, Н.М. Підготовка фахівців з міжкультурної комунікації (підходи, пошуки) [Текст] / Н.М. Петренко // Вісник СумДУ. Серія Філологічні науки – 2003. – №4(50). – С. 200-203.

Халеєва 1999: Халеєва, Й.Й. Интеркультура – третье измерение межкультурного взаимодействия? (из опыта подготовки переводчиков) [Текст] / Й.Й. Халеєва // Актуальные проблемы межкультурной коммуникации: МГАУ. – М., 1999. – Вып. 444. – С.13-16.

Рудакова 1996: Рудакова, Л.Ф. Роль систематизации социокультурной информации в познании инокультуры [Текст] / Л.Ф. Рудакова // Актуальні проблеми вивчення мови та мовлення, міжособової та міжкультурної комунікації: Міжвуз. зб. наук. праць. – Харків: Константа, 1996. – С. 166-168.

Английский язык является наиболее распространённым средством общения в странах Европейского Союза. На английском „лингва франка” разговаривают те, для кого первым языком являются разные языки, и они выбирают английский как общий язык. Национальный язык отображает неповторимость национального характера и культуру, которая определяет структуру языковых моделей концептуализации мира. Носителями национального языка, или определённой языковой картины мира, являются члены культурного, социального, этнического, исторического социума. Вполне возможно, что образуется переходный вариант английского языка, который будет балансировать между основанном на давности копированием идеального носителя стандартного английского языка и формированием нестандартных черт английского лингва франка. Выявление характерных черт и лингвокультурных норм парадигмы английской лингва франка является перспективным и требует изучения.

Ключевые слова: „стандартный” язык, многокультурное международное окружение, институализация, единство разнообразий, профессиональная интеркультура.

The English language is the most spread means of communication in the countries of the European Union. The English lingua franca is used by those who have different languages for their first language and who choose English as their common language. A national language is a reflection of national identity and culture, which serves as a foundation for the structure of the language models for world conceptualisation. It is most probable, that there has been forming a transitional variety of English, which is going to balance between matching an ideal native standard speaker and emerging of non-standard features of the English lingua franca. It is very important to reveal peculiarities and linguacultural norms of English lingua franca paradigm, as well as it is promising to do research in this sphere.

Keywords: “standard” language, multicultural international environment, institutionalization, unity in diversities, professional interculture.

Надійшла до редакції 24 вересня 2010 року.